

למצוות, אלא יש להודיע לשואלת בצנעה. ואם הוולד אינו פגום ורק יש לאם צער גדול בהריון וכדומה אזי יש לבצע ההפלה קודם ארבעים יום על ידי השקאת סם אם אפשר ולא בידיים, וכן עדיף על ידי גוי ולא על ידי ישראל כי מה שבעלמא הפלה על ידי גוי חמורה יותר כיון שחייב עליה מיתה זהו אחרי ארבעים יום מה שאין כן לפני ארבעים יום מותר לבן נח ורק לישראל יש איסור עשה לדעת הרמב"ן.

יהודה הרצל הנקין

שהיא איסור נפרד ואינו תלוי בילודה כי אטו עקר מותר להוציא ז"ל, וכן אין ראוי לאסור לרבים ממדרשי פסוקים בעלמא שלא הביאום הראשונים ומדברי הסוד עיין במסכת סנהדרין דף ק"י עמוד ב' ובמרגליות הים שם אות י"ט.

ומכל מקום אין לו להודיע ההיתר במעמד רבים שמא תבואנה להקל גם לאחר ארבעים כי אינן מבינות שכל שעורי תורה כך הם וכמו שילד המחלל שבת יום אחד פטור ולמחרת חייב כיון שנכנס

סימן לט

עוד בהפלה קודם ארבעים יום

אחרי הרוב כי קודם ארבעים יום אינו נפש ולא משום הצלת נפשות נגע בו הרמב"ן כמו שכתב מפורש בתורת האדם ובחדושי למסכת נדה דף מ"ד. ומה שכתב לשון שמא ישמור שבתות הרבה עכ"ל לע"ד אין הכוונה לחוש לכל ספק ובנדון שלנו לשמא הוולד המונגולוי"ד יהיה מהמעוט שאינם סכלים ביותר ואזי יהיה ניתן לחנכו לשמור שבת, אלא קושטא קאמר כי בכל הריון יש ספק שמא יולד נפל או ולד חי ואם נולד חי שמא ימות בילדותו ולא ישמור שבת ומכל מקום על ספק כזה שהוא שווה לכל אמרה תורה חלל עליו שבת אחת שמא ישמור שבתות הרבה ולדעת הרמב"ן אפילו קודם ארבעים יום, מה שאין כן אם בודאי יהיה בו מום שרוב הלוקים בו מתים או נעשים שוטים בהכי לא מיירי.

לכן אם מתגלה פגם כזה תוך ארבעים יום מותר להפילו אפילו על ידי ישראל ורשאיית הנשים להתעבר על דעת כן ויכול כבודו לאמר להן כן מראש ויאמר להן בצנעה כמו שכתבתי, ועדיף להן יותר מלהתבטל מהמשך פריה ורביה וכן אשתי הרבנית ג"י נולדה כשאמא שלה ע"ה היתה בגיל 44. ויורה לנשי קהילתו לשאול אותו שוב לפני שעושות מעשה להפיל כדי שלא תהיה תורת כל אחת בידה ותבואנה לידי מכשול.

יהודה הרצל הנקין

ב"ה, ג' תשרי תשנ"ז
לרב הנ"ל

בתשובה לבקשתו שאבהיר עוד, החילוק בין הפלה על ידי גוי לבין על ידי יהודי קודם ארבעים יום דהוי מיא בעלמא הוא רק בעובר בריא שהאם מבקשת להפילו משום שיש לה צער גדול בהריון וכו' אף שאינה בסכנה שבזה עדיף לבצע ההפלה על ידי גוי, ואם אין לה צער גדול בגוף או בנפש אלא רוח של שטות נכנסה בה וכגון שההורים רוצים ולד זכר ונמצא שהעובר נקבה אין להתיר להפיל אפילו תוך ארבעים יום.

ואולם שונה עובר פגום קודם ארבעים יום שהרי טעמו של הרמב"ן הוא משום חלל עליו שבת אחת שמא ישמור שבתות הרבה עכ"ל, לא מבעי בפגום במחלת ט"י-סאק"ס שבזדאי ימות תוך ארבע שנים ולא ישמור שבת אלא אפילו במונגולוי"ד שרוב הנולדים עם מום זה מתקיימים ארבעים שנה או יותר מכל מקום רובם שוטים ופטורים משמירת שבת. ולכן נהי שהנולד כך הוא כחי לכל דבר וכשהוא במעי אמו ההורגו עובר על איסור רציחה לדעת הסוברים כן, מכל מקום קודם ארבעים יום דהוי מיא בעלמא ואף אם עתיד להוולד לא ישמור שבתות בזה גם הרמב"ן יודה, ולא שייך בזה אין הולכים בפקוח נפש